

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	15 december 2023
Zaaknummer	731434
Portefeuillehouder	De heer J. Kruijt, wethouder
Onderwerp	Nalevingsonderzoek 2023 leeftijdsgrens Alcoholverkoop regio Gooi en Vechtstreek

1. Kennisnemen van

het nalevingsonderzoek leeftijdsgrens Alcoholverkoop regio Gooi en Vechtstreek.

2. Inleiding

Nix18 geldt voor iedereen en altijd. Geen alcohol schenken aan minderjarigen, en vragen om een ID bij de geringste twijfel. De Gemeente Gooise Meren stimuleert en controleert de alcoholverkopers om zich te houden aan Nix18 door communicatie, hulpmiddelen (gratis leeftijdschecker), coaching trajecten voor een aantal sportverenigingen en andere acties zoals beschreven in het door de Raad vastgestelde Preventie en handhavingsplan G&V (PHP).

De gemeentelijke controles voert de gemeente Hilversum uit, met testkopers waarvan een 18-jarige de aankoop doet bij aankopen binnen de Gemeente Gooise Meren. Bij overtreding volgt een forse boete (landelijk vastgesteld), conform de sanctiestrategie in het PHP.

Daarnaast wordt elke 2 jaar een nalevingsonderzoek gedaan, ook wel mysterieshop onderzoek genoemd, door een extern bureau. Dit wordt volgens hetzelfde protocol gedaan als landelijk naleef onderzoek Nix18 wordt gedaan. In de Gemeente Gooise Meren is dit onderzoek net weer geweest, in het najaar van 2023. Door hetzelfde protocol te gebruiken, is de uitkomst van het in de regio uitgevoerde onderzoek te vergelijken met de landelijke resultaten. Hier worden geen boetes gegeven en er wordt geen directe terugkoppeling gegeven aan de alcoholverkoper of ze het goed of fout hebben gedaan.

In opdracht van de gemeenten is in het najaar van 2023 door mysteryshoponderzoek de naleving van de leeftijdsgrens bij alcoholverkoop op dat moment vastgesteld. Dit is afgesproken in het vastgestelde Preventie- en Handhavingsplan alcohol en drugs 2021 t/m 2024. Door dit 2 jaarlijkse onderzoek monitoren we onze beleidsdoelstellingen (doel: 83% nalevingspercentage in 2024) en geven we richting aan ons risico gestuurd toezicht.

In totaal zijn er bijna 300 cafetaria's, horecabedrijven, slijterijen, supermarkten en sportkantines in de regio Gooi en Vechtstreek onderzocht. Getrainde 16 en 17-jarige mysteryshoppers bezochten deze verkooppunten en zetten een aankoop poging in scène. Zij werden hierin professioneel begeleid, met voldoende aandacht voor hun veiligheid(sgevoel). Onderzoeksbureau Objectief voerde het onderzoek uit conform het landelijke protocol en bracht de resultaten

in kaart. De uitkomsten van dit regionale onderzoek kunnen worden vergeleken met de uitkomsten van twee jaar geleden en met de uitkomsten van landelijk onderzoek van vorig jaar. Er is geen splitsing tussen gemeenten gemaakt.

Uit de belangrijkste conclusies uit het onderzoek blijkt dat in de regio Gooi en Vechtstreek:

1. In het mysteryshoponderzoek in 2023 is het gewogen totale nalevingscijfer voor de verkoop van alcohol 66.5%. Deze was 50.2% in 2021. De stijging in de naleving is significant.
2. Bij sportkantines, cafetaria's en horecagelegenheden is de naleving van de leeftijdsgrens bij alcoholverkoop in de regio Gooi en Vechtstreek in 2023 significant hoger dan de naleving van het verkoopkanaal in 2021.
3. Bij cafetaria's, horecagelegenheden, ketenslijterijen, sportkantines en zelfstandige slijterijen is de naleving van de leeftijdsgrens bij alcoholverkoop in de regio Gooi en Vechtstreek in 2023 significant hoger dan de landelijke naleving van het verkoopkanaal in 2022.

In de gemeente Gooise Meren zijn 67 alcoholverstrekkers bezocht en daarvan hebben er 22 alcohol verkocht aan een minderjarige. Dat zijn er minder, maar nog steeds teveel. Het alcoholgebruik is in onze gemeente én in de regio nog steeds relatief hoog, onder alle leeftijdscategorieën. Wij vinden dat zorgelijk en zetten ons in om ook deze cijfers in Gooise Meren verder omlaag te brengen.

3. Kernboodschap

Hoewel we als regio goed op weg zijn, zijn we er nog niet: gemeenten streven naar een naleving van minimaal 83% in 2024. De naleving van de leeftijdsgrens bij alcoholverstreking blijft dus aandacht vragen. De ambitie is immers 100% naleving van de leeftijdsgrens bij verstreking van alcohol vanaf 2030 (uitgaande van het Nationaal Preventieakkoord, naar een gezonder Nederland, 2018). Middels het Preventie- en Handhavingsplan alcohol en drugs 2021 t/m 2024 streven we dit ook na in de regio Gooi en Vechtstreek. Hierbij ontvangt u het onderzoeksrapport van het nalevingsonderzoek leeftijdsgrens regio Gooi- en Vechtstreek.

In de grafiek rechts wordt de naleving per verkoopkanaal vergeleken tussen het huidige onderzoek 2023 (in rood) en het onderzoek van Gooi en Vechtstreek 2021 (donkerblauw) en Landelijk onderzoek 2022 (lichtgrijs).

Het naleven van Nix18 door de alcoholverkopers heeft natuurlijk invloed op het alcoholgebruik onder minderjarigen, maar is niet de enige factor. Gooise Meren zet zich in om zoveel mogelijk factoren te beïnvloeden.

4. Consequenties

Het onderzoeksbureau geeft enkele aanbevelingen die aansluiten op ons lokaal gevoerde beleid en inzicht op welke verkoopkanalen we ons moeten richten met preventie en handhaving. De aanbevelingen gaan over ondersteuning bij de naleving (preventie) en risicogericht toezicht (handhaving).

De relevante aanbevelingen komen grotendeels overeen met het PHP en worden uitgevoerd.

5. Communicatie en participatie

Wanneer de gemeenteraden in de regio zijn geïnformeerd, wordt ook een regionaal persbericht verstuurd.

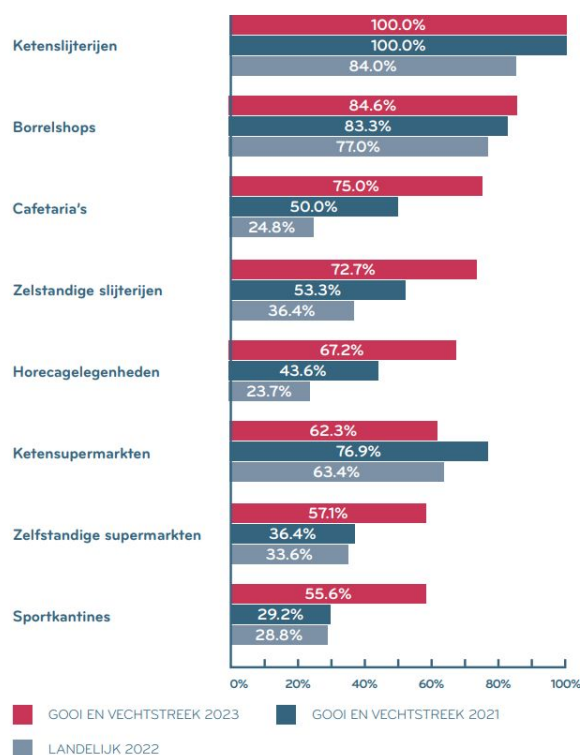
Het onderzoeksrapport van het nalevingsonderzoek wordt gepubliceerd via de GGD Gooi en Vechtstreek en is te downloaden:

hierfixjenix.nl/nalevingsonderzoek2023.

De alcoholverstrekkers worden per brief geïnformeerd over de resultaten van het nalevingsonderzoek en zij krijgen van de gemeente een leeftijdschecker voor 2024 waarmee ze eenvoudig kunnen nagaan of hun bezoekers al 18 jaar zijn.

6. Vervolg

- De aanbevelingen van het onderzoeksbureau, zoals ten aanzien van de wijze van risico gericht toezicht, ondersteuning van de naleving (preventie) van verkopers en consumenten, worden uitgevoerd door de ambtelijke werkgroep PHP.
- De gemeente Gooise Meren, net als de andere regio gemeenten, gaat het gesprek aan met de verkoopkanalen om samen te bepalen wat er nodig is om de naleving te verbeteren binnen dat verkoopkanaal.
Zo is er bijvoorbeeld een convenant met een drietal sportverenigingen in Gooise Meren afgesloten. Met een coaching en controle traject wordt gestreefd deze verenigingen te helpen niet meer te schenken aan minderjarigen. Beide partijen willen hiervan leren.
- De alcoholverstrekkpunten worden per brief geïnformeerd over het onderzoek en krijgen een

leeftijdcheckers voor 2024 cadeau van de gemeente Gooise Meren. Uit het onderzoek blijkt, dat als er een hulpmiddel werd gebruikt dat dit in alle gevallen betekende dat er geen alcohol aan de minderjarige werd verkocht. Een hulpmiddel werkt dus goed! Natuurlijk kan een ondernemer ook kiezen worden voor andere hulpmiddelen.

4. De gemeente Hilversum voert in overleg met de regiogemeenten het risicogericht toezicht uit. Dit onderzoeksrapport wordt mede ten grondslag gelegd aan het bepalen waar vaker toezicht zal worden gehouden, ook in Gooise Meren.

Bijlage: Nalevingsonderzoek leeftijdsgrenscontrole regio Gooi en Vechtstreek 2023

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester